

Revideret forslag til Rådets forordning (EF) om foranstaltninger på området HIV/AIDS i udviklingslandene ⁽¹⁾

(97/C 95/07)

KOM(97) 1 endelig udg. — 95/0164 (SYN)

(Forelagt af Kommissionen i henhold til EF-traktatens artikel 189 C, litra d, den 10. januar 1997)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 130 W,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

i henhold til fremgangsmåden i artikel 189 C i traktaten ⁽²⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

Budgetmyndigheden besluttede inden for rammerne af budgettet for 1988 at oprette en budgetpost til støtte for bekæmpelsen af HIV/AIDS-epidemien med det formål at udvikle innovative foranstaltninger, som er mere end blot et supplement til de foranstaltninger, der allerede er iværksat på andre niveauer;

i Kommissionens meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet af 7. januar 1994 om HIV/AIDS i udviklingslandene fremlægges principperne for den politik og de prioriterede strategier, der skal iværksættes i Fællesskabet og i medlemsstaterne med henblik på at styrke effektiviteten af interventionerne på dette område;

HIV/AIDS er ikke længere nogen ny epidemi, men snarere en begyndende pandemi, der optræder overalt i verden, har forskellige sociale og politiske karakteristika fra region til region og/eller fra land til land og nødvendiggør en passende reaktion, der er velstruktureret, omfatter en lang række sektorer og kræver flere finansielle midler og mere personale, end de fleste udviklingslande råder over;

Rådet understreger i sin resolution af 6. maj 1994 HIV/AIDS-epidemiens alvorlige karakter og nødvendigheden af at øge bestræbelserne for at sikre en bedre støtte til udviklingslandenes nationale strategier; Rådet finder i den forbindelse, at det er vigtigt at prioritere bistand til strategier, der tager sigte på at opnå en mere effektiv

forebyggelse af smitte gennem oplysning, fremme af seksuel og forplantningsmæssig sundhed, af sikkerheden ved blodtransfusioner og af strategier til støtte for smittede og syge, bl. a. gennem styrkelse af sundhedssystemet og bekæmpelse af diskrimination eller social udstødelse;

Europa-Parlamentet og Den Paritetiske Forsamling AVS-EF understregede ligeledes i deres resolutioner af henholdsvis 14. april 1986 og 15. februar 1993, at det er nødvendigt i højere grad at tage hensyn til de årsager og faktorer, der fremmer epidemiens udbredelse som f. eks. fattigdom samt de økonomiske og sociale konsekvenser af HIV/AIDS, bl. a. gennem interventioner, der bidrager til at forbedre kvindernes status, og en styrkelse af basissamfund, der er nødt til at tage vare om familier og enkeltpersoner, som er berørt af pandemien;

både Europa-Parlamentet og Rådet har opfordret til øget engagement på dette område fra Fællesskabets side;

Europa-Parlamentet krævede i sin beslutning af 15. november 1995 om meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet om Fællesskabets og medlemsstaternes AIDS-politik i udviklingslandene ⁽³⁾ en betydelig forhøjelse af midlerne og et handlingsprogram, der kan dæmme op for epidemiens udbredelse og mildne de socioøkonomiske virkninger;

effektiviteten af programmer til støtte for de nationale strategier for bekæmpelse af HIV/AIDS er betinget af en bedre samordning af bistandsforanstaltningerne både på europæisk niveau og med de øvrige donorer og De Forenede Nationer, specielt UNAIDS, og anvendelsen af fleksible procedurer, som er afpasset efter interventionernes særlige art og de berørte partnere; i Rådets og Parlamentets resolutioner opfordres der til at sætte ind på dette område;

der bør fastsættes bestemmelser og regler for forvaltningen af samarbejdsforanstaltninger på HIV/AIDS-området

⁽¹⁾ EFT nr. C 252 af 28. 9. 1995, s. 4.

⁽²⁾ Europa-Parlamentets udtalelse af 9. maj 1996 (EFT nr. C 152 af 27. 5. 1996, s. 36), Rådets fælles holdning af 27. juni 1996 (EFT nr. C 264 af 11. 9. 1996, s. 21) og Europa-Parlamentets afgørelse af 12. november 1996 (endnu ikke offentliggjort i Tidende

⁽³⁾ EFT nr. C 323 af 4. 12. 1995, s. 45.

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Artikel 1

1. Fællesskabet iværksætter et bistandsprogram til fordel for udviklingslandene for at reducere udbredelsen af HIV/AIDS-epidemien, i det følgende benævnt »programmet«, mest muligt og hjælpe dem med at tage vare om denne epidemis konsekvenser for sundheden og den sociale og økonomiske udvikling.

Programmet er i første række rettet mod de fattigste lande, de mindst udviklede lande og de mest ugunstigt stillede befolkningsgrupper i udviklingslandene.

Fællesskabet vil i dette øjemed søge følgende prioriterede mål opfyldt:

- a) at reducere HIV/AIDS-smitte og udbredelse af andre sygdomme, som kan overføres ad seksuel og perinatal vej
- b) at styrke sundhedssektoren og de sociale sektorer, således at disse kan klare de voksende byrder, som skyldes epidemiens udbredelse
- c) at hjælpe regeringerne og lokalsamfundene med at evaluere epidemiens følger for de forskellige økonomiske sektorer og befolkningsgrupper samt med at fastlægge og iværksætte strategier for, hvad der skal gøres
- d) at udbygge den videnskabelige viden om epidemien og om interventionernes virkning med henblik på at forbedre kvaliteten heraf, bortset fra grundforskningen
- e) at bekæmpe diskrimination samt social og økonomisk udstødelse af HIV/AIDS-angrebne personer.

2. Med henblik på at nå de i artikel 1 nævnte mål vil Fællesskabet støtte en række aktioner, som bygger på følgende grundlæggende principper, dvs. at aktionerne skal:

- a) være afstemt efter den risiko, som de samfundsøkonomiske forhold indebærer, og udsatte befolkningsgruppers behov, således som disse fremtræder gennem individuel adfærd samt de sociale, økonomiske og demografiske forhold
- b) være tilpasset de forskellige køns specifikke behov
- c) hvile på respekten for det enkelte menneskes rettigheder og samtidig have en samfundsopdragende effekt
- d) styrke det enkelte menneskes og lokalsamfundenes motivation, ansvarsfølelse og evne til at klare sig selv

- e) indgå som et led i sundheds- og uddannelsespolitikken samt i politikken på andre relevante områder
- f) være tilpasset de forskellige epidemiske udviklingsstadier
- g) tilskynde til, at regeringerne engagerer sig både politisk og finansielt i HIV/AIDS-bekæmpelsen.

Artikel 2

De foranstaltninger, der iværksættes for at nå de i artikel 1 nævnte prioriterede mål, skal fremme de strategier, der er udviklet på internationalt, regionalt og nationalt niveau sammen med modtagerlandene, og skal for hvert af disse mål især sigte mod følgende:

- 1) HIV/AIDS-smitte og udbredelse af andre sygdomme, som kan overføres ad seksuel og perinatal vej, skal reduceres ved:
 - a) sundhedsoplysning og -undervisning inden for seksualitets- og forplantningsspørgsmål samt rettigheder i forbindelse med graviditet; der skal lægges særlig vægt på, at aktionerne tilpasses specielt efter målgrupperne og gøres tilgængelige for disse, herunder navnlig befolkningsgrupper i et udsat miljø og de socialt og økonomisk mest sårbare enkeltpersoner og lokalsamfund, især kvinder og unge. Disse aktioner skal også omfatte en dialog med de trossamfund, der fortsat afviser en bred offentlig kampagne på området HIV/AIDS
 - b) reduktionen af HIV-smitte og seksuelt overførte sygdomme skal styres bedre, bl. a. ved fremme af bedre undersøgelses- og behandlingsmetoder for sådanne sygdomme
 - c) forskellige beskyttelsesmidler og -metoder, herunder præservativer, skal gøres mere disponible og anvendes bedre, og sikkerheden ved blodtransfusion og andre indsprøjtningsskemaer skal ligeledes forbedres
 - d) støtte til indarbejdelse af HIV/AIDS-problematikken i udviklingspolitikken og udviklingsstrategierne
 - e) støtteforanstaltninger, som sigter mod at give kvinderne øget beslutningsmyndighed i alle seksual- og forplantningssundhedsspørgsmål og at give dem mulighed for at påvirke og tilskynde til udbredt brug af forskellige midler og metoder til beskyttelse mod HIV/AIDS-infektion og -overførelse samt for at beskytte ufødte børns helbred, og støtteforanstaltninger til fremme af mændenes bevidsthed om deres ansvar i disse spørgsmål.

- 2) Sundhedssektoren og de sociale sektorer skal styrkes, således at de kan klare de voksende byrder i tilknytning til epidemiens udbredelse, ved:
- a) at sundhedstjenesterne, især de primære, udbygges gennem indgreb, der skal forøge kapaciteten på nationalt, regionalt og lokalt niveau med henblik på at udvikle forebyggelse og behandling samt forbedre de mest sårbare personers adgang hertil
 - b) at der foretages en analyse af mulighederne for på Unionens initiativ at etablere en solidarisk ordning med det formål at forbedre behandlingen af HIV-ramte i de fattigste lande; i den forbindelse er det påkrævet at samarbejde med De Forenede Nationers agenturer, de relevante ikke-statslige organisationer, lægemiddelindustrien og sundhedsvæsenet i de industrialiserede lande og navnlig i Unionens medlemsstater om at finde frem til den økonomiske løsningsmodel, som bedst kan sikre behandlingsmæssig ligestilling mellem Nord og Syd
 - c) at kapaciteten inden for sikkerhed ved blodtransfusioner og under hospitalsophold forøges
 - d) at medicinsk og paramedicinsk personale uddannes bedre
 - e) at underretnings- og statistiksystemerne med henblik på epidemiiovervågningen forbedres.
- 3) Regeringerne og lokalsamfundene hjælpes med at evaluere epidemiens følger for de forskellige økonomiske sektorer og befolkningsgrupper samt med at fastlægge og iværksætte strategier for, hvad der skal gøres:
- a) regeringerne hjælpes fagligt med at analysere epidemiens samfundsøkonomiske følger samt med at udarbejde og iværksætte reaktionsstrategier, som er tilpasset de forskellige sektorer
 - b) der ydes faglig og finansiell hjælp, som kan gøre det muligt for NGO'er og basissamfund at bidrage optimalt til forebyggelse, støtte og behandling, især i form af bistand til opbygning af netværk med henblik på at forbedre foranstaltningernes effektivitet og udbygge informationsudviklingen, samordningen og samarbejdet mellem samtlige aktører.
 - c) lokalsamfundenes deltagelse i udarbejdelsen af lokale informationsstrategier og programmer for seksualundervisning og behandling fremmes.
- 4) Den videnskabelige viden om epidemien og om interventionernes virkning skal udbygges med henblik på at forbedre kvaliteten heraf, bortset fra grundforskningen:
- a) videnskabelig indlæring skal udvikles gennem en bedre programstyring ud fra relevante indikatorer og anvendt medicinsk, sociologisk og antropologisk forskning skal udbygges
 - b) udveksling af oplysninger om indhøstede erfaringer skal støttes.
- 5) Diskrimination samt social og økonomisk udstødelse af HIV/AIDS-angrebne personer skal bekæmpes:
- a) respekten for den enkelte persons rettigheder skal fremmes, især retten til at få børn
 - b) diskrimination og udstødelse af HIV-positive skal bekæmpes, navnlig ved hjælp af oplysningskampagner over for offentligheden og hensigtsmæssig lovgivning.
- ### Artikel 3
- De samarbejdsaktører, som kan få finansiell bistand i henhold til denne forordning, er navnlig:
- offentlige administrationer og organer på nationalt, regionalt eller lokalt plan
 - lokalsamfund og andre decentrale enheder, herunder de traditionelle sociale strukturer
 - regionale organisationer og internationale organisationer
 - forskningsinstitutter og universiteter
 - basissamfund og private aktører, herunder ikke-statslige organisationer, bl. a. kvindeorganisationer og -foreninger, og repræsentative sammenslutninger, der alt efter ekspertiseområde vil kunne bidrage til udformningen, gennemførelsen og opfølgningen af de prioriterede strategier på HIV/AIDS-området, som er beskrevet i artikel 2.
- ### Artikel 4
1. De midler, der kan anvendes i forbindelse med de i artikel 2 omhandlede foranstaltninger, omfatter bl. a. undersøgelser, faglig bistand, uddannelse eller andre tjenesteydelser, leverancer og arbejder samt revision og evaluerings- og kontrolmissioner. En styrkelse af de nationale kapaciteter vil blive prioriteret, bl. a. gennem uddannelse af menneskelige ressourcer med henblik på at opnå en bæredygtig udvikling.
2. Fællesskabsfinansieringen kan dække dels anlægsudgifter, bortset fra køb af fast ejendom, dels driftsudgifter, under hensyn til, at det så vidt muligt skal tilstræbes, at projektet er levedygtigt på mellemlang sigt (driftsudgifterne omfatter udgifter til administration, vedligeholdelse og drift).

3. De i artikel 3 nævnte partnere anmodes for hver samarbejdsforanstaltning om at yde et bidrag. Bidraget skal tage hensyn til de pågældende partners formåen og vil afhænge af den enkelte foranstaltnings karakter.

4. Der kan tilstræbes samfinansiering med andre finansieringskilder, især medlemsstaterne.

5. Der træffes de nødvendige foranstaltninger til sikring af, at fællesskabskarakteren af den bistand, der ydes i henhold til denne forordning, kommer til udtryk.

6. For at opfylde traktatens mål om sammenhæng og komplementaritet og derved sikre, at disse foranstaltninger som helhed bliver så effektive som muligt, træffer Kommissionen alle nødvendige koordineringsforanstaltninger, herunder:

- a) indførelse af en ordning for systematisk udveksling og analyse af oplysninger om de foranstaltninger, der finansieres eller påtænkes finansieret af Fællesskabet og medlemsstaterne
- b) koordinering på stedet af gennemførelsen af foranstaltningerne ved hjælp af regelmæssige møder og udveksling af oplysninger mellem Kommissionens og medlemsstaternes repræsentanter i modtagerlandet.

7. For at den størst mulige globale og nationale virkning kan opnås, tager Kommissionen sammen med medlemsstaterne de nødvendige initiativer til at sikre en god koordination og et nært samarbejde med modtagerlandene og finansieringskilderne samt andre relevante internationale organer, navnlig organer i FN's regi, specielt UNAIDS.

Artikel 5

Den finansielle bistand i henhold til denne forordning ydes i form af gavebistand.

Artikel 6

1. Kommissionen undersøger, træffer afgørelse om og forvalter de i denne forordning omhandlede foranstaltninger efter gældende budgetprocedurer og andre gældende procedurer, herunder procedurerne i finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget.

2. Afgørelser om foranstaltninger, hvis finansiering i henhold til denne forordning overstiger 2 mio. ECU pr. foranstaltning, træffes efter proceduren i artikel 7.

Kommissionen giver det i artikel 7 nævnte udvalg en kortfattet orientering om de finansieringsafgørelser, som den har til hensigt at træffe vedrørende projekter og programmer til en værdi af under 2 mio. ECU. Underretningen foretages senest en uge inden, afgørelsen træffes.

3. Kommissionen er bemyndiget til uden forudgående høring af det i artikel 7 nævnte udvalg at godkende nødvendige ekstrabevillinger til at dække forventede eller konstaterede overskridelser i forbindelse med foranstaltningerne, hvis overskridelsen eller det ekstra behov ikke overstiger 20 % af den bevilling, der oprindeligt blev fastsat i finansieringsafgørelsen.

4. Enhver finansieringsaftale eller -kontrakt, der indgås i medfør af denne forordning, skal bl. a. indeholde en bestemmelse om, at Kommissionen og Revisionsretten kan foretage kontrol på stedet efter de sædvanlige bestemmelser, som Kommissionen fastsætter i henhold til gældende bestemmelser, navnlig bestemmelserne i finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget.

5. For så vidt foranstaltningerne fører til finansieringsaftaler mellem Fællesskabet og modtagerlandet, fastsættes det i disse aftaler, at skatter, afgifter og andre belastninger ikke finansieres af Fællesskabet.

6. Deltagelsen i udbud og aftaler er åben på lige vilkår for alle fysiske og juridiske personer i medlemsstaterne og modtagerstaten og andre udviklingslande. Den kan i særlige, behørigt begrundede tilfælde udvides til også at omfatte andre tredjelande.

7. Leverancer skal have oprindelse i medlemsstaterne, modtagerstaten eller andre udviklingslande. I særlige, behørigt begrundede tilfælde kan leverancerne have oprindelse i andre lande, navnlig hvis anvendelsen af oprindelsesreglen medfører uforholdsmæssig store omkostninger for modtagerlandene.

8. Der vil blive taget særligt hensyn til

- omkostningseffektivitet og bæredygtig indvirkning i forbindelse med projektets udformning
- en klar definition og opfølgning af formål og gennemførelsesindikatorer for samtlige projekter.

9. Bistand i henhold til denne forordning skal supplere og udbygge den bistand, der ydes i henhold til andre instrumenter vedrørende udviklingssamarbejde.

Artikel 7

1. Kommissionen bistås af et rådgivende udvalg, der består af repræsentanter for medlemsstaterne, og som har Kommissionens repræsentant som formand, dvs. afhængigt af, hvilket land eller hvilken region der nyder godt af foranstaltningerne:

- a) for så vidt angår landene i Afrika, Vestindien og Stillehavet, EUF-Udvalget nedsat ved artikel 21 i den interne aftale nr. 91/401/EØF om finansiering og forvaltning af Fællesskabets bistand inden for den fjerde Lomé-konvention, vedtaget den 16. juli 1990 af medlemsstaternes repræsentanter forsamlet i Rådet ⁽¹⁾
- b) for så vidt angår landene i Middelhavsområdet, MED-Udvalget nedsat ved artikel 6 i forordning (EØF) nr. 1762/92 om gennemførelse af protokollerne om finansielt og fagligt samarbejde indgået af Fællesskabet med tredjelandene i Middelhavsområdet ⁽²⁾
- c) for så vidt angår landene i Asien og Latinamerika, ALA-Udvalget nedsat ved artikel 15 i forordning (EØF) nr. 443/92 om finansiell og faglig bistand til og økonomisk samarbejde med udviklingslandene i Asien og Latinamerika ⁽³⁾.

2. Kommissionens repræsentant forelægger udvalget et udkast til de foranstaltninger, der skal træffes. Udvalget afgiver en udtalelse om dette udkast inden for en frist, som formanden kan fastsætte under hensyn til, hvor meget det pågældende spørgsmål haster, i givet fald ved afstemning.

Udtalelsen optages i mødeprotokollen; derudover har hver medlemsstat ret til at anmode om, at dens holdning indføres i mødeprotokollen. Kommissionen tager størst muligt hensyn til udvalgets udtalelse. Den underretter udvalget om, hvorledes den har taget hensyn til dets udtalelse.

Artikel 8

I de udvalg, der er nævnt i artikel 7, stk. 1, foretages i et fælles møde én gang årligt en udveksling af synspunkter på grundlag af de af Kommissionens repræsentant frem-

lagte generelle retningslinjer for de foranstaltninger, der skal gennemføres det kommende år.

Artikel 9

1. Kommissionen forelægger efter hvert regnskabsårs afslutning Europa-Parlamentet og Rådet en årsberetning, der indeholder et resumé af de foranstaltninger, som er finansieret i regnskabsårets løb, og en evaluering af gennemførelsen af denne forordning i regnskabsårets løb.

Resuméet indeholder bl. a. oplysninger om de aktører, hvormed der er indgået gennemførelsesaftaler eller -kontrakter.

2. Kommissionen foretager regelmæssige evalueringer af de af Fællesskabet finansierede foranstaltninger for at konstatere, om målene for disse foranstaltninger er nået, og for at opstille retningslinjer for forbedring af effektiviteten af fremtidige foranstaltninger. Kommissionen forelægger det i artikel 7 nævnte udvalg et resumé af de udførte evalueringer, som i givet fald kan drøftes i udvalget. Medlemsstaterne kan på begæring få disse evalueringsrapporter udleveret.

3. Kommissionen underretter senest en måned efter, at en afgørelse er truffet, medlemsstaterne om godkendte foranstaltninger og projekter med oplysning om beløb, art, modtagerland og partnere.

Artikel 10

Kommissionen forelægger tre år efter denne forordnings ikrafttræden Europa-Parlamentet og Rådet en samlet evaluering af foranstaltninger, som Fællesskabet har finansieret i henhold til forordningen, sammen med forslag til, hvad der videre skal ske med forordningen, samt om fornødent forslag til ændringer af denne.

Artikel 11

Denne forordning træder i kraft på tredjedagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

⁽¹⁾ EFT nr. L 229 af 17. 8. 1991, s. 288.

⁽²⁾ EFT nr. L 181 af 1. 7. 1992, s. 1.

⁽³⁾ EFT nr. L 52 af 27. 2. 1992, s. 1.